

het ook nu wel gaan met het dreigend tekort van ongeveer f6000.— De Commissie van beheer, die in dezen het best op de hoogte kan zijn, heeft in een schrijven aan den kerkraad medegedeeld, dat wanneer maar 's Zondags met een enkel woord op de noodzakelijkheid van groter bijdragen wordt gewezen, de collecte daarvan aanstands de merkteekenen draagt.

Zoo zou dan alleen nog resten, dat het eenige moeite kost het cijfer der vaste bijdragen op het besaande peil te houden. Doch dat verschijnsel is niet zoo onverklaarbaar, als men rekent, dat het daarbij gaat om meerdere tienduizende guldens; dat zeer begrijpelijk het dan van 1887 niet ten volle is gebleven in zijne eerste kracht; dat door het verrekken van meer vermogens, jaarlijksche bijdragen, soms van eenige honderde guldens in één, vervallen, die dan in vele kleinere bijdragen teruggevonden moeten worden.

Voeg daarbij, dat door het inkomen van minder welgestelden de zorge van de diakonie klimt; dat men voor tal van andere werkzaamheden op christelijk terrein hier te Amsterdam, en dan niet het minst bij het Gereformeerde volk, komt aankloppen om hulp; en dan zal ook door u erkend moeten worden, dat de Kerk van Amsterdam nog niet geteld mag worden onder de kerken, die op het afgaan zijn van hare dagen en van hare kracht.

Blijft eindelijk het door u genoemde loopen naar de Gereformeerde predikanten van de Hervormde kerk. Hebt ge daarvoor feitelijke gegevens, of berust u op zeggen alleen op niet gecontroleerde en ook niet te controleren geruchten? Indien het laatste, dan mag zeer zeker niet vergeten, dat geruchten zijn als een rollende sneeuwbal; en dat zij, die zich aanruk loopen schuldig maken, er in den regel op zijn het cijfer hunner medeschuldigen te vergoelken, om daardoor hun eigen doen te vergoelken.

Daarmede wil ik niet ontkennen, dat het verschijnsel bestaat en wellicht in sterkere mate dan tot dusverre wel het geval was. Met u veroordeel ik dat ten sterkste. Het is metterdaad te betreuren, dat ter wille van de bijzondere gave van dezen of genen predikant over het hoofd geden wordt het verband, waarin hij staat tot den kring, waarvan hij deel uitmaakt. Het Hervormde Kerkgenootschap blijft ten zijnen laste houden, dat het in 1834 en 1886 de trouwe belijders vervolgd heeft, terwijl het de heele en halve loochenaars der waarheid in zijn midden blijft dulden. Wie daaraan gedenkt, zal niet zoo lichtelijk verleid worden om te loopen naar dusgenaamde Gereformeerde predikers, die dan toch altijd een deel der Gereformeerde belijders veraken.

Maar is dat verschijnsel dan nieuw? Is het dan een rechtstreeks gevolg van de niet splitsing der Kerk? Zoude men waarlijk meenen, dat zoo er nu maar een negental kerken waren en elk der tegenwoordige dienaren al in hetzelfde gebouw zijn dienstwerk verrichtte, er van ruk loopen gansch geen sprake zoude zijn?

Ik vraag het dat te betwijfelen; evenzeer als ik de bewering betwist, alsof dat een verschijnsel ware alleen aan de groote steden en alleen aan Amsterdam eigen. De prikkel der nieuwsgierigheid werkt overal. Alom valt waar te nemen, dat er af en toe van de namen zijn, die op aller lippen zijn; gelijk dit dan in den regel straks wel weer luit, wanneer de nieuwsgierigheid bevredigd is of men aan de eigenaardigheid van den prediker gewend is geraakt.

Indien hier voorts van dipper liggende oorzaken sprake kan zijn, dan zou ik meenen, dat ook wel terdege ter sprake zou moeten komen een verslappen van het kerkelijk en confessioneel besef in allerlei kringen en bij allerlei personen; ook bij dezelven van wien men dat allerminst zou verwachten. Is het wonder, dat zoo men de onderscheidingslijnen uitwischt voor het werk der zending en evangelisatie, straks anderen die lijn verder doortrekken en ook voor andere deelen van het kerkelijk leven de grenzen als niet bestaande beschouwen?

Ziehier eenige opmerkingen, die ik meende niet achterwege te moeten houden. Niet om ijdel den roem op te eischen voor de Gereformeerde Kerk alhier; want met u betreur ik, dat zij niet meer nog is ene stad op enen berg; en meer dan Gij, weet ik wellicht nog, hoeveel gebrek aan haar kleef. Maar anderszins mag toch niet nagelaten worden te erkennen de macht en de trouw des Heeren, die ook zijn Kerk alhier nog wil gebruiken tot eere van zijnen Naam en aan haar zijde gunst niet onthoudt.

Vooraf meende ik dit in het midden te moeten brengen, wijl deze redeneeringen door zeer velen gebikt worden om aan te dringen op veranderingen, die naar mijne overtuiging, wellicht, — het is ten hoogste onzeker, — eenige verandering zouden kunnen veroorzaken, maar zeer zeker, — en daarvoor zijn vele gronden aan te voeren, — andere euvelen van veel grooter beteekenis zouden veroorzaken.

Eindelijk gaat mij ter harte de goede naam van de Kerk, welke ik nu reeds vele jaren mag dienen; en die, niettegenstaande het massale, wordt aangerkend, toch nog wel eenige navolgingen vertoont van de oude Gereformeerde kerk, die vaak en lang in het midden harer zusteren den strijd des Heeren gestreden heeft. Juist door de veelheid en de verscheidenheid der gaven door den Heere haar vriendend, is zij daartoe bekwaamd geworden en moge zij ook verder daartoe in staat worden gesteld!

Met dank voor de plaatsruimte en met aan bieding en betuiging van recht broederlijke gevoelens,

Uw dw.
B. VAN SCHILVEN.

16 December 1909.

Gereformeerde gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BERGEM: Nieuw-Loosdrecht, W. Mulder, te Ede. — Emmencompascuum, J. S. Schaafsma, cand. te Grootegast (Gron.). — Delft, C. W. E. Ploos van Amstel, te Zwolle.

BERGEM: Franeker, J. Gispert, te Barneveld. — Achlum en Marken, F. C. Meijster, cand. te Katwijk-aan-Zee — Baarland, A. Dekkers, te Anna-Jacoba-Polder.

Nederlandsch Hervormde Kerk. BERGEM: Bruchem en Kerkwijk, J. P. Pauwe, te Bunnik. — Cayk c.a. (toez.), F. Ydena, te Knollendam. — Broek op Langendijk, W. J. Kousam Abbing, te Overschie. — Oudega (toez.), A. Carjens, te IJsselstein. — Oudemirdum c.a., J. van Vliet, te Postvliet.

AANGENOMEN: Haarlem, Dr. A. H. de Hartog, te Heemstede. — Hekelingen (toez.), H. A. Enklaar, cand. te Deventer. — Dronrijp, Dr. J. J. Bleeker, te Tiel. — Drachtster-Compagnie, A. Kabel, te Terwispe.

BERGEM: Amsterdam, G. W. C. Vunderink, te Amersfoort. — Urk (toez.), J. Ravensloot, te 't Waal en Houwijk. — Oudekerk en Midwood (toez.), H. A. Enklaar, cand. te Deventer. — Oud neerland, A. Lutey, te Aals. — Schipluiden, J. Nauke, te Zoutendijk. — Waddinxveen, D. Th. Kerk, te Zuilichem.

Het eerstvolgend No. van dit blad zal uithoofde van den Nieuwjaarsdag verschijnen op Donderdag 30 Dec a.s. Advertentiën voor dat No. zullen dus uiterlijk Donderdagmorgen vóór 10 ure in ons bezit moeten zijn.

De Administratie.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt beleefd verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, eindigende 31 December, ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken, welken men gelieve te adresseren aan

De Administratie van „De Heraut“, Amsterdam.

De abonnementsprijs van De Heraut is f 1.20 per kwartaal.

Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

De Administratie.

Amsterdam, Dec. 1909.

Advententien.

De Heere nam plotseling van mijne zijde weg mijn innig geliefden Echtgenoot Dr. FRIEDRICH FRANZ CARL FISCHER,

in leven Rector aan het Christelijk Gymnasium te Arnhem, in den ouderdom van ruim 47 jaar. WED. F. F. C. FISCHER-KIMMERLIN.

Arnhem, 19 December 1909.

De begrafenis zal plaats hebben Donderdag 23 December, op het Nieuwe Kerkhof te Arnhem.

Vertrek van het Sterfhuis, Boulevard 155, te 12 uur.

Verzoekt geen bloemen te zenden.

Heden overleed, in de hope des eeuwigen levens, onze geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader

DIRK JANS WESTERHUIS, in leven Onderling bij de Ger. Gem. te Hallum, in den ouderdom van bijna 71 jaren.

M. WESTERHUIS—HEINEMA, R. REITSMA—WESTERHUIS, Y. REITSMA.

P. GROENEVELD—WESTERHUIS, H. GROENEVELD, J. WESTERHUIS.

J. WESTERHUIS—SCHOTANUS, D. WESTERHUIS, T. TAMMINGA—WESTERHUIS.

M. TAMMINGA, H. TAMMINGA, A. WESTERHUIS—KOOPMANS.

G. G. POST—V. D. MOLEN, en Kleinkinderen.

Hallum, 21 December 1909.

L. G. WEISZ & Co.

Commissionairs in Effecten, WESTERMARKT No. 21 AMSTERDAM.

INDIE.

Ondergeteekende verzocht vriendelijk doch dringend, wanneer iemand van Gereformeerden huize naar Indië vertrekt, opgave te mogen ontvangen, al is het per briefkaart, van naam en stoomschip.

D. J. B. WIJERS, Kuntang (Weltevreden).

RHEUMATIEK-LIJDERS!

Wilt gij werkelijk met Gods hulpe genezen worden? Gelieve dan postwissel te zenden ad 10 cts. of 2 postzegels a 5 cts, per brief aan 't Bureau „Onze Reiziger“ No. 114 te Sneek.

BERGOPWAARTS!!!

van E. Prentiss.

Is een boek om niet éénmaal doch wel twintig keer uit te lezen. E. Prentiss, Bergopwaarts, uit het Engelsch door Almine de druk. Prijs 1/90 voor slechts 1/125. In Pachtband Prijs 2/40 voor slechts 1/160.

Te bekomen bij D. BOLLE, Bataaf van Goedkoopse Boeken te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst Postwissel v. slechts 1/125 of slechts 1/160, waarop melden: Bergopwaarts.

Ontvangen voor een op te richten Christ. School te De Wip vanaf Nov. '08: Van de Geref. Kerk te St. J. Par. f 25; Goega f 25; Oudega f 25; Schettens f 150; Maasland f 25; Slidrecht f 150; Arum f 154; Driebergen f 25; Oostwold f 25; Bussum f 25; Enkhuisen f 300; Westergeest f 130; Axel f 100; Numansdorp f 100; H. te Z. (?) f 100; Homburg f 150; Driewegen f 200; Poortugaal f 200; Waddingsveen f 150; Ap. pingedam f 500; Hoek f 100; G. O. en N. Kerk f 200; Aalten f 250; Oudega (S.) f 250; Wans f 150; Nieuweven f 150; O. en N. B. rijk f 100; Marum f 100; Haarlem A f 250; Andijk f 300; Leiderdorp f 300; Winchoien f 100; Uithoorn f 100; Wanswerd f 500; Burum f 300; IJsselhuizen f 200; Hertogenb. f 100; Pampus f 200; Jutr. Hommerts f 340; Amersfoort f 200; Vissluisen f 300; Dwingelo f 200; Baikloot f 100; Winsum f 200; Oudekerk a. d. IJ. f 100; Leens f 250; Weerdingerveen f 100; Rotterdam f 250; Boskoop f 200; Knijpe f 150; Kampen f 100; Haulerwijk f 1111; Vriesenveen f 100; Cabaard f 100; Fijnaart f 100; Aiperen f 100; Bleiswijk f 250; Vlaardingen B f 200; Groningen A f 1000; Maasdiijk f 100; Drogelham f 250; Haren f 250; Mijlrecht f 300; Baambrugge f 100; Roden f 500; N. N. te Groningen f 800.

Met hartelijke dankzegging en aanbeveling.

Namens het Bestuur,

A. DIJKSTRA, Voorz.

R. MIDDEL, Secr.

NIEUWJAARSPAKKET.

De levensgeschiedenis van Gen. JOUBERT, verhaald aan alle Hollandse jongens van zeven tot zeventig jaar, is als vanzelf een keurig werk; bovendien is het versierd met 12 platen. Dit als No. 1. No. 2 is ook een groot werk met allerlei verhalen of vertellingen over boomen, planten, bloemen enz. etc., zeer nieuwsgierig. 3. Nog een dik, voor liefhebbers leerszaam boek, get.: De Aarde, 300 bladz., prijs eveneens één gulden. 4. Nog een keurig werk, get.: Verhalen voor het volk, allerlei diverse verhalen, of: Het Israël der Alpen, de gesch. der Waddenz. 5. De gedichten van MOLENAAR, meer dan 100 verschillende. 6. Nog een groot boekwerk Ieder, die deze zes boeken thuis ontvangt voor slechts één gulden, zal zich zeker niet behoeven te beklagen, daar de No. 1 en 2 reeds veel meer kosten. Geen wonder dan ook, dat we steeds ongevraagd dankbetuigingen ontvangen, ook al, omdat hoe meer bestellingen er komen, hoe meer we geven, want altijd is er nog iets extra bij. En niet alleen geven we deze 6 boeken, waar altijd bijna zes gulden voor is betaald, nu voor f 1.—, doch al het onderstaande ontvangt iedereen er nog gratis bij: 7—12. Vijf kleinere boekwerken. 13—20. Zeven groote Teeken, Lees- of Prentenboeken, grooter dan een schrift, met gekl. platen en bijchriften. 21—23. Drie met goud versierde Nieuwjaarskaarten. 24—26. Drie passende Enveloppen. 27—31. Vijf groote keurig uitgewerkte dichtende Nieuwjaarskaarten, met zeer mooie versjes of wenschen. 32—36. Vijf passende Enveloppen. 37—40. Vier groote Uittreksel-Nieuwjaarskaarten. 41—44. Vier Enveloppen. 45—47. Drie kleine Uittrekselkaarten. 48—50. Drie Enveloppen. 51—70. Twintig kleine Nieuwjaarskaarten, ook alle met wensch. 71—90. Twintig Enveloppen. 91—100. Tien keurige Tekstkaarten en van 101—120. Nog 20 zeer mooie gekleurde Ansichtkaarten, zee-, land- of stadsgezichten met een Maandkalender voor 1910 om op een kaart te plakken.

Begrijp je dat nou? Doch dat komt er ook niet op aan, of ge 't begrijpt of niet. Ieder, die f 120 zendt, liefst per postwissel (zegels 5 cent meer), ontvangt al het bovenstaande franco thuis. Wie f 150 zendt, krijgt ook nog een complete Zeldrukkerij er bij, waarmee ge zelf uwe kaarten, enveloppen enz. kunt bedrukken. Wacht nu niet met postwissel te zenden tot daags voor Nieuwjaar, doch bestel spoedig aan

H. VERHOOG, Halfweg,

en schrijf er vooral bij voor Nieuwjaarspakket uit: „Heraut“.

R. C. VERWEIJCK,

Vragenboekje op de Kieswet

TEN DIENSTE DER KIEZERS; met volledige opgave van districten, tabellen, enz.

— 4e DRUK —

bevattende de wijzigingen in 1900 aangebracht, de staten, tabellen, enz.

Prijs f 0.25.

Amsterdam. W. KIRCHNER.

LUXETTE, NIEUWSTE BRILLEN.

voor veraf en lezen te zamen.

Uitsluitend bij:

DIRK HÜTTER, Opticien, Tel. 8889. :: 12 Taksteeg 12, Amsterdam.

Stoomvaart-Maatschappij „NEDERLAND“.

Maildienst tusschen

Amsterdam en Nederlandsch-Indië, IN VERBINDING MET DE DIENSTEN DER

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.

via GENUA, SABANG en SINGAPORE.

van Am-sterdam	van Genua	te P. Sald (Poeloe Weh)	te Sabang	te Sin-gapore	te Ba-tavia
*Vondel.....	11 Dec.	28 Dec.	12 Jan. '10	15 Jan. '10	17 Jan. '09
*Koning Willem II.....	25	6 Jan. '10	26	29	31
*Koningin Wilhelmina 8 Jan. '10	20	25	9 Febr.	12 Febr.	14 Febr.
*Grotius.....	22	3 Febr.	22	25	27
*Koning Willem III.....	5 Febr.	17	22	8 Maart	11 Maart
*Oranje.....	19	3 Maart	22	25	27
*Rembrandt.....	5 Maart	17	22	5 April	8 April
*Koning Willem I.....	19	31	5 April	19	22

Deze mailboten hebben zoowel op de uit- als thuisreis te Sabang onmiddellijke aansluiting op Deli en Padang met de booten der Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.

EXTRA AFVAARTEN:

Naar JAVA en naar MACASSAR (eventueel met overlading).

25 December *Nias, Kap. S. FENENGA. Laadt voor Sabang, (Olie-leh), Padang en Macassar direct.
4 Januari '10 *Blitton, Kap. W. A. DE WIJN. Laadt voor Sabang, (Olie-leh), Padang en Tjilatjap direct.
29 Januari *Ambon, Kap. G. P. BAUM. Laadt voor Sabang, (Olie-leh), Padang, Tjilatjap en Macassar direct.

Adres voor LADING en PAKKETTEN:

te AMSTERDAM: VRACHTBUREAU STOOMVAART-MAATSCHAPPIJ „NEDERLAND“ (Handelskade);
te ROTTERDAM: HUDIG & VEDER voor de schepen gemerkt +, KUYPER, VAN DAM & SMEER voor die gemerkt *.

Adres voor PASSAGE: Afdeling Passagierdienst, Prins Hendrikkade 159 te Amsterdam en bij de Agenten.

N. B. De vaarbeurten der schepen kunnen gewijzigd worden.

De Heraut

VAN DE

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Bureaux: WARHOENSTRAAT 96, Amsterdam.

ADVERTENTIE-PRIJS

van 1—6 regels / 1.20,
ledere regel meer / 0.20.

CONTRACTEN

Bij contract voor het verbruik binnen één jaar van minstens:
500 regels 16 cents per regel,
1000 „ 14 „ „ „ „
2000 „ 12 „ „ „ „

LEVENSVERZEKERING

de Nederlanden van 1845

BRAND - VERZEKERING
INBRAAK

DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY.
KAPITAAL f 4.000.000.00
RESERVEFONDUS ruht f 1.374.000.00

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN

Hoofdkantoor: AMSTERDAM, Damrak 60.

Bijkantoren: AMSTERDAM, Dam 13-15-17.

HILVERSUM, Langestraat 65.

HAARLEM, Kruisweg 69.

ROTTERDAM, Zuidblaak 62, bij het Postkantoor.

DORDRECHT, Wijnstraat, hoek Wijnbrugsteeg.

Belasten zich met de uitvoering van EFFECTENORDERS.
Nemen en geven GELDEN op PROLONGATIE.
Sluiten BELEENINGEN.
Ontvangen GELDEN à DEPOSITO tegen dagelijks vast te stellen rentekoers.
Wisselen VREEMDE BANKNOTEN en MUNTSPECIEN.

„DE HARP“.

— MAANBLAD —

ter BEVORDERING van de TOONKUNST onder de
CHRISTENEN in NEDERLAND.

Onder Redactie van F. PIJLMAN en met medewerking van de Heeren J. GODEROY te Steenwijk; Mr. H. Graaf VAN HOGENDORP, te 's Hage; Dr. D. J. KARSEN en J. B. W. KOELMAN, te Amsterdam; F. J. SCHWEINSBERG, te Nijmegen en Anonymus.

Men vrage gratis proefnummer aan.

— Kantoor: —

Brouwerstraat 18, Amsterdam.

Abonnementsprijs 50 cents per jaar.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributien:

door den heer C. Kroesbergen te Bennekom

f 17; door den heer Johs. Krap te 'Graven-

hage f 755; door den heer H. Pos te Hoofd-

dorp f 32.

van den heer J. W. Barneveld te Reits O. R. K.

f 25; door den heer Johs. Huismann f 20, te

Zwartsluis f 85; door den heer J. A. Klaassen

te Ter Neuten f 23; door Dr. A. Hoenefeld

uit Pernis f 6, uit Hoogvliet f 450, uit Poortugal

f 250, uit Dronrijp f 3, uit Engelum f 1, uit

Jellum f 1, uit Marsum f 1, uit Menaldum f 50,

samen f 127; door den heer A. van Rhijn te

Nieuweven f 14; door den heer L. Runia te

Beetgum f 44, uit Berlikum f 56, uit

Blessum f 150, uit Boxum f 1050, uit Deinum

f 250, uit Dronrijp f 3, uit Engelum f 1, uit

Jellum f 1, uit Marsum f 1, uit Menaldum f 50,

samen f 127; door den heer J. S. Westerveld

te Soterdijk f 50; door den heer M. van der

Laan te Burum f 450, uit Kollum f 10250,

uit IJsselhuizen f 450, uit Kollumerpomp f 50,

uit Munnekeijl f 650, uit Oudwoude f 3, uit

Woudijk f 5, uit Zwagerveen f 450, samen

f 13975; door Dr. J. Brouwer uit Leimuiden

f 19, uit Oudewetering f 42, uit Rijnsaterwoude

f 350, uit Woubrugge f 10, samen f 7450.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):

van de Ger. Kerk te Bennekom f 1460

(verbeterde opgave);

van de Ger. Kerk te Genemuiden f 765; te

Numansdorp f 943; te Rotterdam f 32530.

Voor de Medische faculteit:

(Contributien): door het Gew. Comité

te Land van Axel f 3650; door den heer J. D.

de Vries te Bergum f 2975; door den heer Johs.

Huismann te Zwartsluis f 21; door den heer J. J.

de Jager te Ter Neuten f 2050; door den heer

J. S. Westerveld te Soterdijk f 4; door den heer

L. Runia te Beetgum f 22, uit Berlikum f 2025,

uit Blessum f 50, uit Boxum f 13, uit Engelum

f 6, uit Jellum f 6, uit Marsum f 1, uit Menaldum

f 550, samen f 7625; door Dr. J. Brouwer uit

Rijnsaterwoude f 1.

(Schenkingen): door Dr. R. Zillstra te

Hoogeveen f 30; door den heer Johs. Huismann

te Zwartsluis f 175; door den heer J. J. de Jager

te Ter Neuten f 30; door den heer M. van der

Laan uit Burum f 7, uit Kollum f 25, uit